

Tüm sevenlerden dolayı Kudüs bu kadar güzelliklerle bezenmiş

Mehmet Akşit

Kanuni'nin inşa ettiği kale 500 yıldır Kudüs'ün tarihi merkezini sanki bir anne şefkati ile sarıp sarmalamış. Ancak belli, kalenin boynu bükük; son yüzyılda yavrusunu koruyamamış bir annenin hüznünü yaşıyor. Bakıyorum, kimsesiz bir çocuk gibi Kudüs'ün gözü yaşlı. Yaşanan savaşlardan yorgun düşmüş, sanki yeniden kucaklanmayı bekliyor.

Kalenin Jaffar kapısında ki müzede Kudüs'ün geçmişini sergilemişler. Müzede anlatılanlar bana Anadolu'da yakılan, duygulu, geçmişe özlemle dolu, öyküsü gerçek mi hayal mi olduğu tam anlaşılmayan türküleri anımsatıyor.

Her dinin mensubu Kudüs için ayrı bir türkü yakmış. Yahudiler Kudüs'ün Yahudi tarihini ön plana çıkartmaya çalışıyorlar. İsrail krallığını kuran ve yaşatan Kral Saul'u, David'i ve Solomon'u saygıyla ve minnetle anıyorlar. Aynı zamanda yaşadıkları her yıkılışı, katliamı ve sürgünü alın yazılarının acıklı öyküsü olarak tanıtıyorlar. Özellikle, Babil, Roma ve haçlı ordularının Kudüs'ü yakıp yıkmasını hüznle anıyorlar.

Kudüs ve çevresinin her taşı toprağı Hıristiyanlara Hz. İsa'yı anımsatıyor. Hz. Meryem'in doğum yaptığı mağaradan, İsa peygamberin gezip dolaştığı, oturup kalktığı, son yemeğini yediği ve nefesini verdiği söylenen yerlere kiliseler inşa edilmiş. "Sevgi peygamberi" Hz. İsa'nın öğütlerinin aksine haçlı ordularının yaptığı katliamlar Kudüs tarihinde kara bir sayfa olarak göze çarpıyor.

7. yüzyıldan itibaren Kudüs'ü, bir iki yüzyıl dışında Müslüman devletler yönetmiş. Kubbetüs Sahra ve Mescit'i Aksa Kudüs'te Müslüman varlığını kanıtlayan en

önemli eserler. Müslümanların egemen olduğu dönemlerde Kudüs gerçekten huzura kavuşmuş. Yahudiler, özellikle Selahattin Eyübi'yi ve Kanuni Sultan Süleyman'ı kenti ve Yahudilerin haklarını koruduğu için saygıyla anıyorlar. Türkler Memluk ve Osmanlı devletleriyle yaklaşık 700 yıl Kudüs'e egemen olmuşlar. Dinler arasında denge sağlayarak Kudüs'e barış ve adalet getirmişler.

1917 de Kudüs'ü Türklerden ele geçiren İngilizler ikinci dünya savaşına kadar kentin idaresini ellerinde tutmuşlar. Daha sonra İngiliz, İsrail ve Arap devletleri arasında süre gelen savaşlarla günümüze kadar gelinmiş. Her ne kadar şu anda Kudüs oldukça sakin gözükse bile, bu fırtına öncesi sessizliğini anımsatıyor. Babil, Roma ve haçlı ordularının yaptığı katliamları yüzyıllarca süren barış ortamında unutmaya başlayan Kudüs halkı, sanki İngiliz işgali ile yeniden kanlı alın yazısını hatırlamak zorunda bırakılmış.

Kudüs'ü gezmeye Yahudilerin kutsal bildiği ağlama duvarından başlamıştım. Dua eden insanların arasından sessizce süzülerek duvarın önüne geçtim. Sağdan soldan yüksek sesle okunan dualar ve vecde gelmiş insanların hareketleri beni oldukça etkilemişti. Gözlerimi kapayarak duvarın binlerce yıllık geçmişini hayal etmeğe çalıştım. İçimden Yaradan'a insanların barış içinde yaşaması için dua ettim.

Geleneksel kıyafetli genç bir adamın kolumdan beni tutup çekmesiyle birden silkinip kendime geliyorum: "Ne oluyor?". Bozuk bir İngilizceyle adam bana: "Sen nesin? Paran var mı? Para ver bana!". Ben: "Lütfen beni rahat bırakın. Dua ediyorum, görmüyor musunuz?". "Sen Türk olmalısın". "Evet, ne olacak?". "İbrahim, İbrahim, çok

iyi, çok iyi". Ben bu sözler üzerine tasdik eder gibi başımı sallayarak: "Evet, evet. İbrahim Peygamber, bizim ortak peygamberimiz. İyi tabii. Ne iyisi. Çok iyi bir insan. Mükemmel bir insan". Adam ellerini çırparak devam ediyor: "Çok iyi, hele sesi ne kadar güzel". Benim şaşkın bakışlarımın arasında adam göbeğini sallaya sallaya yüksek sesle Türkçe şarkı söylemeğe başlıyor: "Mavi mavi masmavi, gözleri boncuk mavi". Sonra abartılı bir şekilde daha da kırıtarak şarkı söylemeğe devam ediyor: "Allah, Allah, Allah, bu ne biçim sevmek". Ben, "Allah iyiliğini versin be adam" diyerek 10 YTL veriyorum. Yerlere kadar eğilerek oradan uzaklaşıyor. Ben İbrahim peygamberin ortak mirasımız olduğunu zannetmişim. Meğerse adama göre ortak değerimiz İbrahim Tatlıses imiş.

Arap pazarının içinden geçerek Mescit-i Aksa'nın bulunduğu yere geliyorum. Kapıda beni tam teşkilatlı bir İsrail askeri karşılıyor: "Dur yasak". Müslüman olduğumu dua etmeğe geldiğimi söylüyorum. Bu sefer karşıma Filistinli bir kişi çıkıyor: "Sen nesin". "Türküm, Müslüman'ım". "Bana Kurandan oku bakalım bir şeyler". Fatiha'yı okumaya başlayınca tamam geç, der gibi başı ile işaret ediyor.

İçeride beni oranın sorumlusu koşarak karşılıyor. Beni kucaklayarak yanağımdan şapır şupur öpüyor. Bayram değil, seyran değil, bu adam beni neden öptü derken, ağzından baklayı çıkarıyor. Bozuk bir İngilizceyle: "Sen nesin? Paran var mı? Para ver bana. Gezdireyim seni". "Türk'üm, işte ne olacak? Ne parası? Ben kendim gezerim". Bu sefer arada bir Türkçe kelime kullanarak: "Her yeri gezdiririm. Peygamberin göğe çıktığı yeri, Tayb'in halısını gösteririm". "Neyin halısı bu? Halı filan istemem!". Tayb Tayb, sizin Tayb". "Haa, Tayip Erdoğan. Başbakan". "Evet, Evet. Ayrıca Sultan Abdülhamit'in namaz kıldığı yeri gösteririm". "Sağ ol, ben kendim gezerim" diyerek hızla yoluma devam ediyorum. Görevli koşarak arkamdan geliyor.

Kubbetüs Sahra altın kubbeli, mavi çinilerle bezenmiş, sekizgen şeklinde, muhteşem bir bina. İçinde, Peygamberin göğe yükseldiği söylenen muallâk taş var. Altın kubbenin içi en az dışı kadar güzel. Muallâk taşının altında merdivenle inilen küçük bir mescit var. Birinci dünya savaşına subay olarak katılmış olan amcam burada namaz kılmış. İki rekât namaz kılarak Yaradan'a insanların barış içinde yaşaması için dua ediyorum.

Bakıyorum, görevli arkamda durmuş, beni gülümseyerek izliyor. Yukarı beraberce çıkıyoruz. Daha sonra Mescit-i Aksa'yı geziyorum. Orada da dört rekât namaz kılarak insanların mutluluğu için dua ediyorum.

Dışarı çıktığımda görevli tekrar yanıma geliyor. Türkçeyi fena konuşmuyorsun diye takılıyor. Başını sallayarak "İbrahim Tatlıses çok iyi" demez mi? Bunun üzerine eşitlik olsun diye 10 YTL de görevliye bırakıp oradan ayrılıyorum.

İçinde, İsa Peygamberin öldükten sonra üzerine yatırıldığı söylenen taşın bulunduğu bir kilise var. Hava kararmadan kiliseyi gezebilmek için hızlı adımlarla yürüyorum. Ziyaretçilerin kimisi kilisenin girişinde bulunan taşın üzerine eğilmişler, gözyaşları içerisinde taşı öpüyorlar. Kilisede Katolik ayini var. Avrupa'dan geldiklerini tahmin ettiğim on beş yirmi kişi toplanmış ilahiler söylüyor. Aralarına karışıp düşünceye dalıyorum. Yaradan'dan barış ve esenlik diliyorum.

Akşam otele döndüğüm zaman lobideki kız bana günümün nasıl geçtiğini soruyor. Her yeri gezip her yerde dua ettiğimi söylüyorum. Özellikle Mescit-i Aksa'nın adını andığım zaman kızın gözleri endişe ile açılıyor. "Sizde ne cesaret varmış. Ben oranın yakınına bile yaklaşmaya korkarım", diyor. Ben gülümseyerek, "Aksine, insanlardan korkmak her felaketin

kaynağıdır” diyorum. Hz. Mevlana’dan¹ esinlenerek “Tüm sevenlerden dolayı Kudüs bu kadar güzelliklerle bezenmiş” diyerek odama çıkıyorum.

¹. Mevlana: “Sevdiğimiz için yaşam bu kadar güzel armağanlarla bezenmiş”.

© 2007 Mehmet Akşit. Ancak ticari olmamak ve kaynak göstermek koşulu ile kullanılabilir.

<http://aksit.net>